

Azərbaycan və dünya ədəbiyyatının görkəmli nümayəndəsi

Dünya şöhrətli Azərbaycan şairi və mütəfəkkiri, Azərbaycan ədəbiyatının və dünya ədəbiyyatının ən görkəmli nümayəndəsi Nizami Gəncəvi 1141-ci ildə Gəncə şəhərində anadan olmuş, bütün ömrü boyu orada yaşayıb yaratmışdır. Təhsilini Gəncə mədrəsələrində almış, daha sonra şəxsi mütalie yolu ilə o dövrün elmlərini mükemməl öyrənmiş, xüsusən də Yaxın Şərqi xalqlarının şifahi və yazılı ədəbiyyatına yaxından bəlli olmuşdur. Ana dilindən başqa ərəb və fars dillərini də mükemməl bilən şairin yunan dili ilə də tanış olduğu, həmçinin qədim yunan tarix və felsəfəsini, astronomiya, tibb və həndəsə elmlərini yaxşı mənimsədiyi əsərlərindən aydın görünür. Təqribən 1169-1170-ci illərdə Dərbənd hökməri Seyfəddin Müzəffərin kəniz kimi hədiyyə göndərdiyi qıpçaq qızı Afaq ilə evlənmiş, 1174-cü ildə oğlu Məhəmməd anadan olmuşdur.

Nizami Gəncəvi yaradıcılığı lirik əsərlərlə başlamışdır. Əsərlərindən

məlum olur ki, şair böyük divan yaratmış, qəzəl və qəsidələr müəllifi kimi şöhrətlənmişdir. Lakin Şərqi təzki-rəcələrinin 20 min beyt həcmində olduğunu qeyd etdikləri bu divandakı şeirlərin çox az hissəsi dövrümüzə dək gəlib çatmışdır.

Nizami Gəncəvi dünya ədəbiyyatı tarixinə məsnəvi formasında yazdığı 5 poemadan ibarət "Xəmsə" ("Beşlik") müəllifi kimi daxil olmuşdur. 1177-ci ildə bitirdiyi "Məxzənül-əsrar" adlı ilk poeması şaire böyük şöhrət qazandırılmışdır. Qələmə aldığı "Xosrov və Şirin" poemasını 1180-ci ildə bitirmiş və Məhəmməd Cahan Pəhləvana göndərmişdir. Cahan Pəhləvanın ölümündən sonra taxta çıxan Qızıl Arslan Gəncənin yaxınlığında öz çadırında şairlə görüşmüş və onun nəsihətlərini dinləmiş, şaire Həmdün-

yan adlı bir kənd bağışlamışdır. 1188-ci ildə Şirvan hökməri I Axsitan şair "Leyli və Məcnun" mövzusunda bir əsər yazmağı sifariş etmişdir. Nizami Gəncəvi bundan boyun qaçırmış istəsə də oğlunun təkidi ilə təklifi qəbul edib az müddətdə "Leyli və Məcnun" poemasını (Şərqdə ilk dəfə) yaratmışdır. 1196-ci ildə Əlaəddin Körpə Arslanın adına "Yeddi gözəl" əsərini, nəhayət, ömrünün sonlarına yaxın bütün ədəbi-estetik, ictimai-fəlsəfi görüşlərini yekunlaşdırıldığı "İsgəndərnamə" (təqribən 1203) poemasını qələmə almışdır.

Əsərlərini fars dilində yanan şair türk dilində yazmamasını "Leyli və Məcnun" əsərində özünə qüsür tutmuş, sonra "Yeddi gözəl"də bu məsələyə bir daha toxunmuşdur:

*Dilçə şerimizdə olsa da kəsir,
Mənaca böyükdür ondakı təsir.*

1947-ci ildə Nizami Gəncəvinin məqbərəsində aparılan qazıntı işləri zamanı onun sinə daşı tapılmışdır. Həmin daşda olan yazı onun qriqorian təqvimi ilə 1209-cu il mart ayının 12-də dünəsini dəyişdirdi güman etməyə əsas verir.

Ötən ay Azərbaycan və dünya ədəbiyyatının ən görkəmli nümayəndəsi Nizami Gəncəvinin 875 illiyi ilə əlaqədar Qəbələ rayon Mərkəzi kitabxanasında şairin bədii yaradıcılıq gecəsi keçirilmişdir. Tədbiri kitabxananın direktoru R. Mirzəyev aşmiş, tədbirə gələn qonaqları salamlamış, sonra N. Gəncəvinin həyat və yaradıcılığı haqqında geniş məruzələr dinlənilmişdir. Şəhər məktəblərinin şagirdləri Nizami Gəncəvinin qəzel-lərindən danışmış, əsərlərindən sən-nəciklər göstərmişlər.

Tədbirin sonunda Nizami Gəncəvinin kitablarından ibarət açılan sərgiyə baxış keçmişlər.

Günel Qarayeva,
mərkəzi kitabxana sisteminin işçisi.

Qəbələdə "Könüllülük məktəbi" layihəsi çərçivəsində təlim keçirildi

"Gənclərin Həmrəyliyinə Dəstək" İctimai Birliyi tərəfindən təqdim olılmış və Azə-

Təşkilatının Gənclər Birliyinin sədri Mahmud Məmmədzadə könüllülük haqqında təqdimat-

baycan Respublikasının Prezidenti yanında Gənclər Fonduñun VIII qrant müsabiqəsinde qalib seçilmiş "Könüllülük məktəbi" adlı layihə çərçivəsində avqustun 9-10-da Qəbələdə təlimlər keçirilmişdir.

09 avqust 2016-cı il tarixinde Qəbələ Regional QHT-lərin Resurs və Təlim Mərkəzinə "Könüllü Məktəb" layihəsinin açılış mərasimi keçirilmişdir.

Tədbirdə Qəbələ Regional QHT-lərin Resurs və Təlim Mərkəzinin icraçı direktoru Anar Məhərrəmov giriş sözü ilə çıxış edərək qonaqları salamladı, Mərkəzin fəaliyyəti haqqında məlumat verdi. Sonra "Gənclərin Həmrəyliyinə Dəstək" İctimai Birliyinin icraçı direktoru Qartal Budaqlı çıxışında tədbirin keçirilməsində göstərdikləri köməyə görə aidiyati qurumlara öz təşəkkürünü bildirdi və layihə haqqında məlumat verdi. Daha sonra təlimçi, YAP Binəqədi Rayon

la çıxış etdi. Təlim maraqlı diskussiyalar ətrafında davam etdirildi.

Avqustun 10-da layihə çərçivəsində Qəbələ Aticiliq Klubunda da növbəti təlim keçirildi. Tədbirdə Qəbələ rayon İcra Hakimiyyətinin əməkdaşı Ramil Qəribov çıxış edərək bu cür tədbirlərin gənclərin könüllülük fəaliyyətinə qoşulmasına çatıldı. Təlimçi Mahmud Məmmədzadə könüllülük haqqında iştirakçılara məlumat verdi. Tədbir çay süfrəsi ətrafında diskussiya və maraqlı intellektual oyunlarla davam etdirildi. Təlimdən sonra iştirakçılar Qəbələ Aticiliq Mərkəzinin fəaliyyəti ilə tanış oldular və aticiliq çempionatında iştirak etdilər.

Sonda təlim iştirakçılara serifikatlar verildi.

Qəbələ Regional QHT-lərin Resurs və Təlim Mərkəzinin mətbuat xidməti.

Hörmətli redaksiya, son zamanlar cənab Prezident İlham Əliyev ölkədə aqrar sahənin inkişaf etdirilməsinə xüsusi önem verir. Həyata keçirilən islahatlar bu sahədə yeni mərhələnin başlanğıcını göstərir. Əlbəttə, bütün bunları kənd əhalisi yüksək seviyyədə qiymətləndirir. Cənab Prezident İlham Əliyevin, dövlətimizin kəndliyə göstərdikləri bu qayğı həqiqətən əvəzsizdir.

Mən rayonun Dizaxlı kəndində yaşayırıam. Kənd müəllimiyməm. Təsərrüfatla da məşgül oluram. Mal-qara saxlayıram, tağ-tərəvəz ekirəm. Lakin bizə dövlət qayğısı olmasa gördüyüümüz işlər heç enər, sıfırə bərabər olar. Məsələn, bu yaxınlarda saxladığım mal-qaradan biri, yəni buzovumuz xəstələnmişdi. Xəstəlik ağrılaşmadı davam edirdi. Son məqamda zona baytar məntəqəsindən həkim Zibeyir Babaşovun buzova baxmağa

dəvət etdim. Çağırışım dərhal qəbul edildi. Vəziyyətin ağır olduğunu da söylədi. Lakin ümidiımız da üzəmədi. Zibeyir həkim çalışacağını, Cənab Prezident İlham Əliyevin, dövlətimizin kəndliyə göstərdikləri bu qayğı həqiqətən əvəzsizdir. Onun nəzarəti həmişə üzərimizdədir. Çünkü həyvandarlığın, bütünlükdə kənd təsərrüfatının inkişafı üçün dövlətimiz bizə pulsuz iynə-dərman verir, lazımı avadanlıqlar göndərir. Dövlətin bu qayğısı sayəsində bizim də əhaliyə qayğımız lazımdır.

Axi, həqiqətən də baytarlıq işçilərimiz vaxtaşırı olaraq həyətlərə gelir, mal-qarada peyvəndlər aparır. Xəstələnəndə isə bu bir faktdır ki, köməklerini əsirgəmirlər. Necə ki, Bəhman Abdurahmanov və kənd məntəqə həkimi Zibeyir Babaşovun timsalında bütün ailəmiz bunun şahidi oldu. Buzovun müalicəsi xeyli uzun çəksə də sağaldı.

Onların hər birinə öz adımdan və ailəmiz adından dərin təşəkkür edirəm. Nə yaxşı ki, dövlətimiz, belə qayğıkeş insanlar var.

Hörmətli redaksiya heyəti, əger məktubum dərc olunarsa sizə qabaqcadan minnətdarlıq edirəm.

Ağakərim CƏLİLOV,
Dizaxlı kəndi, müəllim.

Muzey xəbərləri

Beynəlxalq gənclər günündə

Qəbələ Rayon Tarix-Diyarşunaslıq muzeyində 12 avqust—Beynəlxalq Gənclər Günü münasibəti ilə dəvirmi masa təşkil olunmuşdur. Gənclərin gələcək həyatımızda, respublikanın inkişafında böyük rolü haqqında geniş mövzuda söhbətər aparılmışdır. Söhbətin məzmununda əsas məsələ kimi gənclər hərtərəflı şəkilde geniş imkan yaratmaq, yeni və gələcək inkişaf planları

üçün səmərəli yollar seçməkdə onlara yardımcı olmaq, bacarıqlı gənclərə xüsusi diqqət yetirmək, qayğı göstərmək nəzərdə tutulmuşdur.

Ekskursiyalar davam edir

Hər zaman olduğu kimi Qəbələ Rayon Tarix-Diyarşunaslıq muzeyi yüksək seviyyədə bütün ziyarətçilərinə xidmət göstərir. Bu günlərdə muzeyə bir çox ölkələrdən turistlər gəlməkdədir. Azərbaycanın qədim tar-

xi içərisində Qafqaz Albaniyasının 2500 illik tarixi haqqında bütün muzey ziyarətçilərinə geniş məlumat verilir. Bu ziyarətçilər qədim Albani tarixi ilə yaxından tanış olmaları ilə bərabər Qəbələnin gözəl təbiətinə də valəh olduqlarını söyləyirlər. Turistlər qədim tarixi məkanda, sıralanmış dağların ətəklərində, təbii gözəlliyi olan bir guşədə ən gözəl istirahət günlərinin keçidiyi söyləyirlər. Bütün bunlarla yanaşı ekspozisiya ilə tanış olaraq hər bir ziyarətçi xüsusi hədiyyələr təqdim olunur.